

Τά μηνύματα (διήγημα) π. Σταύρου Τρικαλιώτη

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

image not found or type unknown

π. Σταύρου Τρικαλιώτη

Ένα αλλόκοτο φθινοπωρινό πρωινό ξημέρωσε σ' ένα μικρό άκριτικό νησί. Ένας πρώην ναυτικός αναμένει τό πολύτιμο μήνυμα. Καλό ή κακό, ούτε κι ο ίδιος γνωρίζει. Τό καλοκαίρι τό λουσμένο στό άπλετο φώς, μέ τίς όμορφες, ξένοιαστες καί ζεστές μέρες του, πέρασε άνεπιστρεπί.

Τά πρωτοβρόχια έκαναν αίφνιδιαστικά τήν εμφάνισή τους. Από τά βαθιά χαράματα έχει αρχίσει νά πέφτει ένα μονότονο ψιλόβροχο, πού δέν λείει νά σταματήσει. Οί νησιώτες παρατηρούν μέσα από τά παραθύρια τους μιά έλαφριά θαλασσοταραχή πού σηκώθηκε γύρω στό τό μεσημεράκι. Ίσως νά 'ναι τό προμήνυμα μιās αναμενόμενης κακοκαιρίας. Οί παλαιότεροι έχουν έπιστρατεύσει τήν πείρα τους καί προβαίνουν σέ μετεωρολογικές προβλέψεις. Οί περισσότεροι συμφωνοούν ότι ό καιρός σταδιακά θά έπιδεινωθεϊ.

Τά βουνά τά έκρυσε ή καταχνιά καί ούτε πού τά διακρίνεις. Ήδη ένα έλαφρό

ἀεράκι ἔφερε μιά ψυχρούλα. Ἡ θερμοκρασία κατέβηκε πέντε βαθμούς Κελσίου. Ἦρθανε, λέει, κρύες μάζες ἀέρος ἀπό τήν Οὐκρανία. Γιά φαντάσου, ἀπό τήν Οὐκρανία! Οἱ γριές ἐγκατέλειψαν τίς αὐλές καί μπῆκαν θορυβημένες στά σπίτια. Ὅλο γιά τόν καιρό τίς ἀκοῦς νά μιλοῦν καί νά ἐκθέτουν κι ἐκεῖνες τίς βαθυστόχαστες γνῶμες τους, πού τίς ἐμπλουτίζουν μέ ὅσα ἀκοῦν στό βραδινό δελτίο καιροῦ.

Οἱ καρδιές τῶν ἀνθρώπων ἀκολουθοῦν τίς καιρικές μεταβολές. Ἐχασαν τήν καλοκαιρινή τους εὐθυμία καί μελαγχολοῦν κι αὐτές, κάνοντας παρέα στήν γενικότερη κατῆφεια τοῦ φθινοπωρινοῦ τοπίου. Μαυρίζει ἡ καρδιά τους, ὅπως μαῦρο εἶναι τό σμῆνος τῶν πουλιῶν πού πετοῦν πάνω ἀπό τήν θάλασσα καί γίνονται ἕνα μέ τά γκριζόμαυρα σύννεφα πού σκέπασαν τόν οὐρανό.

Πρόωρα ἦρθε φέτος ὁ χειμώνας στό μικρό μας νησί. Ἡ νύχτα πλησιάζει μέ ἄγριες διαθέσεις. Οὔτε πού καταλάβαμε τό ἡλιοβασίλεμα σήμερα. Ἐνας αἰφνιδιαστικός δυνατός ἄνεμος τ' ἀναστατώνει ὅλα. Οἱ γυναῖκες μέσα στή νυχτιά τρέχουν σάν μαῦρες σιλουέτες νά προστατευτοῦν στά φτωχοκάλυβά τους.

Τί μονότονη καί βαριά πού εἶναι τούτη ἡ νύχτα, Θεέ μου! Τί ἀπελπισία γεννᾷ μέσα στήν ψυχή μας! Κι αὐτό τό πυκνό σάν κατράμι σκοτάδι, δίχως τήν παρηγοριά τοῦ φεγγαρόφωτου, ἐκσφενδονίζει δυνατές σουβλιές στά σωθικά μας. Μέχρι καί ὁ ἀέρα μυρίζει ἀπόψε ἀποπνικτικά καί μᾶς ἀπωθεῖ. Παντοῦ «Ἐρημιά» κι «Ἐγκατάλειψη».

Κανένας δέν κυκλοφορεῖ στά σοκάκια τῆς γραφικῆς μας πολίχνης. Μόνο τά φῶτα, πού ἄναψαν ἀπό νωρίς στά φτωχικά σπιτάκια τῶν νησιωτῶν, δίνουν ἕναν ἐλάχιστο τόνο αἰσιοδοξίας. Ἡ σκέψη τοῦτες τίς ὥρες ἀγριεύει, χωρίς νά τό καταλάβεις. Μοναδική μας παρηγορία, πού ἀπαλύνει κάπως τήν βαρυθυμία μας, εἶναι οἱ ὁμορφες ἀναμνήσεις περασμένων φθινοπωρινῶν βραδιῶν στό νησί μας. Τά γλυκά ἐκεῖνα φθινόπωρα πού ἔμοιαζαν μέ καλοκαίρι. Τότε πού τά παιδιά ἔπαιζαν μέχρι ἄργά στίς γειτονιές κ οἱ γριές καί οἱ νιές δέν σταμάταγαν τό κουβεντολόι μέχρι ἄργά τό βράδυ.

Μιά κρυφή ἐλπίδα σιγοκαίει μέσα μας ὅτι θά ξανάρθουν τά ὁμορφα ἐκεῖνα φθινόπωρα. Μέ τό φθινόπωρο, ὅμως, δέν μπορεῖ νά τά βάλει κανείς. Ποτέ δέν εἶσαι σίγουρος τί θά σοῦ προκύψει. Ὅπως μᾶς λέει καί ὁ Γρηγόρης Ξενόπουλος: «Τό φθινόπωρο εἶναι λιγάκι ὑπουλο. Προσποιεῖται τό καλοκαίρι, ἀλλά κατά βάθος εἶναι χειμώνας».

Ξημέρωσε, ἐπιτέλους, ἀλλά ὁ ἥλιος δέν λέει ν' ἀνατείλει! Ξύπνησε σήμερα μαχμουρλής. Τί τσιγκούνης! Μέ τό ζόρι ἴσα ἴσα πού φαίνεται κρυμμένος πίσω ἀπό τόν κατάμαυρο οὐρανό. Πῶς νά θερμάνει τό νεκρικό τοῦτο τοπίο; Μόνο τά πράσινα βουνά, πού φαίνονται στά δυτικά τοῦ νησιοῦ μας, δίνουν ἕνα τόνο χαρᾶς.

Ὁ ἄνθρωπος, ὅμως, ἐλπίζει. Πρέπει νά ἐλπίζει. Νά ἔχει τή βεβαιότητα ὅτι «θαρθοῦν μηνύματα πολλά καί ὠραῖα». Μηνύματα πού θά μᾶς χαροποιήσουν καί θά

θερμάνουν τίς κρύες μας καρδιές. Ήδη αυτή ή πίστη σέ καλύτερες μέρες πού θάρθουν, μᾶς διασώζει ἀπό τόν ψυχικό ὄλεθρο καί μᾶς ζωογονεῖ. Ζοῦμε μέ τό βλέμμα προσηλωμένο στό ὄραμα καλύτερων ἡμερῶν, κατά πώς λέει κι ὁ ποιητής:

Μά πίσω ἀπό τόν ἐφήμερο χειμῶνα
Πίσω ἀπό κάθε σύννεφο, τήν πλάση
μυρίζεται ή γαλήνη. Ἔρχεται ὁ ἥλιος
καί ζωογονεῖ τήν κτίση, ἐνῶ διαλύεται
κ' ή πιό ἄγρια συννεφιά. *

Πέρασε κι αυτή ή μέρα χωρίς νά τό καταλάβουμε. Δύσκολα, ἀλλά πέρασε. Ἡ μικρή μας πολιτεία βρῆκε τούς ρυθμούς της θέλοντας καί μή. Ὅπως καί νά τό κάνεις, ή ζωή ἔχει τή γλύκα της καί στή βροχή καί στό κρύο. Ἔχει τίς χάρες της.

Σέ ὀρισμένα σπιτάκια βιάστηκαν ν' ἀνάψουν τά πρῶτα τζάκια. Οἱ οἰκογένειες μαζεύτηκαν γύρω ἀπό τήν ἐστία καί οἱ γιαγιάδες ἄρχισαν μέ περίσσεια χαρά νά διηγοῦνται στά ἐγγονάκια τους τίς ὁμορφες παλιές ἱστορίες. Τά μικρά ἀρχίζουν σιγά σιγά νά χασμουριοῦνται καί πᾶνε σάν πουλάκια νά κοιμηθοῦν γλυκά.

Ἡ μητέρα θά ἀποτελειώνει τό τελευταῖο συγύρισμα στήν κουζίνα καί ὁ πατέρας, ἀφοῦ ζεστάνει τήν καρδιά του μέ τό τελευταῖο ποτηράκι κρασί, θά παραδοθεῖ στόν εὐεργετικό ὕπνο «εἰς ἀνάπαυσιν τῆς πολυμόχθου σαρκός του». Τελευταία θά πάει γιά ὕπνο καί ή μητέρα, ἀφοῦ πρῶτα σκεπάσει καλά καλά τά παιδάκια της καί τούς δώσει τό βραδινό ἀπαλό φιλί της.

Ἐξω ἐπικρατεῖ ἀπόλυτη σιγή. Μόνο ὁ ἀγέρας ἀκούεται πού καί πού καί χτυπάει τά παραθυρόφυλλα, πού ἔχουν ξεχαστεῖ ἀνοιχτά, καθώς καί τό τσοπανόσκυλο ἀπό τήν ἀπέναντι στάνη στήν ἄκρια τοῦ χωριοῦ.

Θά ἔρθουν ἄραγε καλύτερες μέρες; Θά φᾶνε γλυκό ψωμί οἱ φτωχοί φαμελίτες; Θά δώσουν τά σπαρτά τούς καρπούς τους στόν καιρό τους ἢ θά ἔρθει ἕνας βαρύς κι ἐκδικητικός χειμῶνας, πού θά τά σαρώσει ὅλα; «Ὅ,τι εἶναι νά ἔρθει, ἄς ἔρθει, καλοδεχούμενο», συλλογίστηκε ή μητέρα κι ἔκανε τόν σταυρό της πρὶν κοιμηθεῖ. «Ἔχει ὁ Θεός! Θά τά καταφέρουμε καί πάλι» καί μέ αὐτές τίς σκέψεις παραδόθηκε σέ ἕνα γλυκό κι ἐλαφρύ ὕπνο.

Ἐξω δέν ἀκούγεται τίποτα. Ὅλα τά φῶτα τοῦ χωριοῦ ἔχουν σβήσει. Μόνο στό σπιτάκι τοῦ κυρ- δάσκαλου, τοῦ Φώτη, ἔχει ἀκόμα φῶς. Τό συνηθίζει τά βράδια νά μένει μέχρι ἄργά καί νά γράφει. Τί νά γράφει ἄραγε; Ἴσως γιά τούς καημούς, τίς ἐλπίδες καί γιά τά ὄνειρα τῶν ἀνθρώπων τῆς μικρῆς μας πόλης. Ἴσως νά θυμᾶται αὐτούς πού ἔφυγαν ἀπ' τή ζωή ἢ τά παιδιά πού πέρασαν ἀπό τά χέρια του τόσα καί τόσα χρόνια ἢ τήν γυναίκα του, πού κοιμήθηκε νέα στήν κατοχή καί δέν πρόλαβε νά τοῦ κάνει παιδιά πού τόσο πολύ λαχταροῦσε. Ἀπό τότε ἔνιωθε σάν δικά του παιδιά τά παιδιά ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἄντε κυρ-δάσκαλε.

Πήγαινε κι έσύ νά κοιμηθεῖς. Άργησες πολύ άπόψε πάλι. Σέ παρέσυραν τά γραφτά σου. Οἱ μαθητές σου θά σέ περιμένουν αύριο καί σέ θέλουν ξεκούραστο.

Καληνύχτα...

Άγία Παρασκευή Όκτώβριος 2016

Ύ. Γ. Τό διήγημα εἶναι έμπνευσμένο άπό τό ποίημα: Τά μηνύματα, τοῦ Τάκη Παπατσώνη

(Άπό τή Συλλογή «ΕΚΛΟΓΗ Α΄, URSA MINOR, ΕΚΛΟΓΗ Β΄», Έκδ. ΙΚΑΡΟΣ Άθήνα 1988).

*Νικηφόρου Βρεττάκου, Τά ποιήματα, τ. Α΄, σ. 81, έκδ. Τρία φύλλα, 1984 , (Τό ταξίδι τοῦ Άρχαγγέλου)

Πηγή:synodoiporia.gr